

[Udenrigsministeren.]

det fra Regeringens Side maatte blive krævet. Der var en Forskel mellem os; ærede konservative Medlemmer af Tinget den Gang var Talsmænd for, at Tavshedspligten skulde omgærdes med meget strenge Straffebestemmelser, ud fra den Opfattelse, som de ærede Herrer havde af den særlige Karakter af udenrigspolitiske Sager og den Maade, hvorpaa disse skulde behandles. Det, det ærede Medlem nu gengav af mine Udtalelser den Gang, lød imidlertid, saa vidt jeg kan skønne, meget rimeligt, og jeg antager da ogsaa, at Citaterne er rigtigt valgt. Jeg er vedblivende af den Opfattelse, at virkelige Oplysninger, der kan give ny Viden om andre Landes Stilling til os, vil som Regel kunne forelægges for det udenrigspolitiske Nævn med Ret til i betydeligt Omfang at lade disse Meddelelser gaa videre. Det er jo nok saaledes, at blandt Staterne føres undertiden fortrolige Forhandlinger. Jeg tænker egentlig ikke, dette kan være noget saa uhyre forargeligt for dette Tings Medlemmer — det er bekendt, at fortrolige Forhandlinger ogsaa kan føres mellem politiske Partier indenfor dette Ting. Men noget andet er, at den Art fortrolige Forhandlinger, hvor der virkelig foregaar Drøftelser mellem Regeringerne, Henvendelser fra den ene Regering til den anden, maa enhver Regering til syvende og sidst være udsat for at møde igen i et andet Lands Parlament og dermed under den ene eller den anden Form i den offentlige Diskussion. Helt anderledes stiller det sig imidlertid med private Udtalelser, fremsatte ved selskabelige Lejligheder, private Udbrud, som vedkommende ikke har tillagt nogen som helst officiel Karakter. Den Art af Udtalelser har ingen Regering, til hvis Kundskab de kommer, Ret til at prisgive. Jeg for min Del tvivler om, at Opfordring til noget saadant vil blive rettet til Regeringen indenfor noget andet Parlament end det, vi er Medlemmer af, og hvor vi nu altsaa virkelig har oplevet saadanne Forordringer. Det er hændet, at man i England har spurgt om en eller anden Gesandtindberetning, og naar Ministeren har svaret: Der foreligger saadanne Forhold, at jeg ikke kan meddele dette — saa er der, mig bekendt, intet Medlem, der noget Øjeblik har tænkt paa at fortsætte en Diskussion derom.

Jeg tror, at en Drøftelse af den Art, vi har haft i disse Dage, skal man lede godt omkring i Verden for at finde et Sidestykke til. Og de Herrer er jo ogsaa

fuldkommen paa det rene med, hvorledes Forholdet ligger. De ved, at jeg for min Del er bundet baade ved Hensynet til vedkommende fremmede og ved Hensynet til den danske Gesandt, som det drejer sig om. Alligevel sætter de denne Sag op i Agitationen, saa godt som deres Evner forslaaer til, formodentlig ud fra en eller anden Forestilling om, at alt, hvad man kan omgive med Mystik og Sensation under de Stemninger, som nu en Gang findes i nyere Tid, har en vis agitatorisk Værdi, og den vil de ikke give Afkald paa at udnytte, hvor lidet passende deres Fremgangsmaade end i øvrigt kan siges at være.

Og hvad er det nu egentlig, de ærede Herrer paa dette Punkt ønsker oplyst, som kan vedrøre selve det Spørgsmaal, vi her drøfter? Hvad er det, de vil have ud af denne Sag? Hvorfor er det saa uhyre interessant, at dette læses op i Militærudvalget og ikke blot i det udenrigspolitiske Nævn? Medlemmerne af de to Udvalg er for en stor Del de samme. De konservative Medlemmer af Militærudvalget trænger jo ikke til ny Viden for at blive omvendt til det Standpunkt, som de ærede konservative Talere, der har søgt efter denne Indberetning, ønsker, de skal indtage. Venstres Medlemmer formodentlig heller ikke. Men i hvert Fald et af Venstres Medlemmer, den ærede Ordfører, har jo haft Adgang til i det udenrigspolitiske Nævn som Medlem der i det givne Tilfælde at indhente al fornøden Visdom. Og med Hensyn til de socialdemokratiske og radikale Medlemmer ved jeg ikke, om det ærede Medlem Hr. Pürschel virkelig tror, at der er en saadan mystisk og besynderlig Magt i denne Indberetning om en Samtale i et Selskab, at den virkelig skulde bringe dem til at forandre deres Opfattelse af Danmarks Stilling. Foreløbig har det jo ikke virket saaledes paa de Radikale og socialdemokratiske Medlemmer af det udenrigspolitiske Nævn, hvoraf nogle ogsaa er Medlemmer af Militærudvalget.

Det ærede Medlem Hr. Pürschel rejste Tanken om at holde et lukket Møde om dette Spørgsmaal, og jeg for min Del kan sige, at hvis det høje Ting skulde ønske, efter de Dages Debat, vi nu har haft, at faa en Debat ved et lukket Møde om Militærspørgsmaalet, skal jeg ikke have noget imod det. Det er jo endda muligt, at jeg da vil kunne udtale mig med lidt større Frihed der, end Tilfældet kan være her i Salen, om de Ting, som særlig vedrører mig. Men jeg kan paa den anden Side ikke paa nogen Maade stille i Udsigt der at udlevere